

Naturalisatie van van Dissel, Theodoor Otto en 31 anderen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Theodoor Otto van Dissel en 31 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

Met afwijking van het in de wet omtrent de betaling bepaalde (artikel 3, tweede lid en vijfde lid, aanhef en onder 3e, van de wet op het Nederlanderschap), worden voor kosteloze naturalisatie voorgedragen: de uit Indonesië afkomstige personen, genoemd onder 4, 6, 7, 8, 10, 13, 14, 20, 22, 24, 26 en 31, omdat zij door de in 1949 in Indonesië gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren; de minderjarigen, genoemd onder 9 en 23, om nader te noemen redenen; de verzoeker, genoemd onder 29, op grond van de door hem aan de geallieerde oorlogvoering bewezen diensten. De verzoeker, genoemd onder 30, die als vluchteling wordt aangemerkt, wordt op grond van de gedane toezegging — vgl. de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de Justitiebegroting voor 1962, zitting 1961—1962—6500, stuk nr 10, sub 113 — voorgedragen voor naturalisatie tegen verminderd tarief.

Ten aanzien van de verzoekers, genoemd onder 4, 11, 15, 16, 20, 21, 22, 24, 25, 31 en 32, wordt afgeweken van het in de wet op het Nederlanderschap omtrent de duur van woonplaats in het Koninkrijk bepaalde (artikel 3, vijfde lid, aanhef en onder 2e). De ondergetekende is van mening dat hiertoe wegens voldoende assimilatie of verdienste van de betrokkene voldoende aanleiding bestaat.

Van het in de wet omtrent de leeftijd bepaalde (artikel 3, vijfde lid, aanhef en onder 1e, van de wet op het Nederlanderschap), wordt afgeweken ten aanzien van de minderjarigen, genoemd onder 7, 8, 9 en 23. Om nader te noemen redenen meent de ondergetekende dat hiervoor voldoende termen aanwezig zijn.

De onder 12, 16, 21, 25, 28 en 32 genoemde gehuwde vrouwen stellen evenals hun in het wetsontwerp genoemde echtgenoten prijs op het bezit van het Nederlanderschap. Vermits zij deze staat niet door het doen van een kennisgeving kunnen verkrijgen worden zij voor naturalisatie voorgedragen.

De oud-Nederlander Theodoor Otto van Dissel, genoemd onder 1, werd in 1908 te Djakarta (Indonesië) geboren. Na tevoren in Nederland gewoond te hebben, vestigde hij zich in 1954 in Canada, van welk land hij in 1959 door naturalisatie de nationaliteit verkreeg. Sedert begin 1963 woont hij weer in Nederland. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw en heeft als afdelingschef ruime inkomsten.

De staatloze verzoekster Johanna Herta Heinz, genoemd onder 2, werd in 1922 te Leerdam geboren. Behoudens een korte onderbreiding, verblijft zij van haar geboorte af hier te lande. Adressante verschafft zich als werkster een bestaan. Haar moeder wordt voorgedragen onder 19.

De Duitse verzoekster Maria Wilhelmina Jentjens, genoemd onder 3, werd in 1917 te Wisch geboren als kind van

een Duitser en een van origine Nederlandse vrouw. Adressante heeft nimmer buiten Nederland gewoond. In het onderhoud van verzoekster, die niet tot het verrichten van normale arbeid in staat is, wordt voorzien.

De persoon, bekend als Katidjah, genoemd onder 4, werd omstreeks 1899 te Semarang in Indonesië geboren. Begin 1963 kwam zij herwaarts. Zij geniet uitkering ingevolge de Algemene Ouderdomswet. Van deze gelegenheid wordt gebruik gemaakt om de positie van adressante op het stuk van namen te regelen.

De onder 5 voorgedragen Duitse verzoeker Horst Herbert Kurt Krause, werd in 1930 te Schwiebus in Duitsland geboren. Sedert januari 1958 is hij in ons land gevestigd. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw en verdient als chef-monteur bij een automobielfabriek het brood voor zich en de zijnen. Een minderjarig kind uit een eerder huwelijk van verzoeker verblijft bij de moeder in Duitsland. In verband hiermede wordt dit kind in artikel 2 van medenaturalisatie uitgesloten. Adressant heeft met deze uitsluiting ingestemd.

Onder 6, 7, 8 en 9, worden voorgedragen de kinderen Tjoen Hoa Nio —, Tjoen Ijang Nio —, Tjoan Bie Rolf Maurits — en Tjoan Ing Stanley Raymond Kho. Zij werden onderscheidenlijk in 1944, 1945, 1947 en 1952 te Soerabaja (Indonesië) geboren uit het huwelijk van een Chinees en een van origine Nederlandse vrouw. De oudste drie kinderen bezaten door geboorte de staat van Nederlands onderdaan-niet-Nederlander en verkregen bij de soevereiniteitsoverdracht de Indonesische nationaliteit; het jongste kind bezit vermoedelijk de Chinese nationaliteit. Na de ontbinding van het huwelijk van de ouders in 1958, kwam de moeder, die inmiddels het Nederlanderschap had herkreten, met de kinderen herwaarts. De oudste twee kinderen zijn als kantoorbediende werkzaam; de beide anderen zijn nog op school. Naar het oordeel van de ondergetekende bestaat er voldoende aanleiding ten aanzien van de minderjarige kinderen af te wijken van het in de wet omtrent de leeftijd bepaalde en is het billijk ook voor de naturalisatie van het jongste kind, dat nimmer de Nederlandse nationaliteit heeft bezeten, geen betaling te verlangen.

De Chinese verzoeker Swan Kiat Kwee, genoemd onder 10, werd in 1942 te Pekalongan (Indonesië) geboren. Hij verblijft sedert 1958 in Nederland. Adressant bezocht hier te lande de Hogere Burgerschool en studeert thans psychologie aan de R.K. Universiteit te Nijmegen, waarvoor hem een rijksstudietoelage is verstrekt.

De onder 11 genoemde Chinese verzoeker Hway Hoo Liem, werd in 1910 te Bandjermasin in Indonesië geboren. Met zijn echtgenote, die eveneens van Chinese origine is, en kinderen kwam adressant in 1952 naar Nederland. Zakelijke belangen noopten hem korte tijd later naar Singapore te vertrekken. Zijn vrouw en kinderen bleven hier te lande woonachtig. Sedert maart 1962 is ook verzoeker definitief in Nederland gevestigd. Hij is werkzaam als koopman. Zijn echtgenote is als schooltandarts verbonden aan de Stichting Schooltandverzorging te Schiedam. Onder 13 en 14 worden voorgedragen verzoekers inmiddels meerderjarig geworden kinderen Kiok Nio en Kok Po, die onderscheidenlijk in 1943 en 1941 te Djakarta

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

werden geboren. De dochter Kiok Nio is werkzaam als typiste; de zoon Kok Po studeert aan de Technische Hogeschool te Zürich in Zwitserland.

Onder 15 wordt genoemd de Indonesische verzoeker Koei Hay Lim, die in 1916 te Padang in Indonesië werd geboren. Met zijn echtgenote en kinderen vertrok hij in 1962 naar ons land. Adressant heeft gestudeerd aan de School tot Opleiding van Indische Tandartsen te Soerabaja. Hij is hier te lande als tandarts werkzaam.

De verzoeker van Poolse herkomst Jacek Hubert Minkiewicz, genoemd onder 17, werd in 1938 te Vlissingen geboren. Met uitzondering van de periode 1939 tot 1947, woont adressant sinds zijn geboorte in ons land. Hij verdient als technisch assistent het brood voor zich en zijn gezin.

De verzoeker Leendert Oly, genoemd onder 18, werd in 1930 te Rotterdam als Nederlander geboren. Hij verloor zijn nationaliteit door in 1959 zonder Koninklijk verlof dienst te nemen in het Franse Vreemdelingenlegioen. Sedert 1964 woont hij weer in Nederland. Als fabrieksarbeider verschaft hij zich een bestaan.

Herta Alwine Lina Paege, de staatloze verzoekster, genoemd onder 19, werd in 1901 te Weisswasser in Duitsland als Duitse geboren. In 1921 trad zij in het huwelijk met de staatloze Alfred Arthur Heinz. Verzoeksters echtgenoot overleed in 1943 te Leerdam. Behoudens de periode januari 1944 tot augustus 1945, woont adressante van 1920 af in Nederland. Zij geniet weduwenpensioen.

Johan Karel Lodewijk Patilaya, de onder 20 genoemde Indonesische verzoeker, werd in 1919 te Poerworedjo (Indonesië) geboren. Zijn vader was in 1913 gelijkgesteld met Europeanen. Van 1941 tot 1950 diende adressant in het Koninklijk Nederlands-Indische Leger, laatstelijk als sergeant. Sedert januari 1962 woont hij met zijn gezin in Nederland. Adressant voorziet als plaatwerker in het gezinsonderhoud. Zijn dochter Henny Georgine, die in 1942 te Cheribon werd geboren, is inmiddels meerderjarig geworden, in verband waarmee zij onder 22 wordt voorgedragen. In haar onderhoud wordt voorzien.

Onder 23 wordt genoemd de minderjarige staatloze Hans Peter Remmerde, die in 1946 te Langballigholz in Duitsland werd geboren. Zijn ouders bezaten oorspronkelijk het Nederlandschap, doch hadden in 1943 hun nationaliteit, op grond van het bepaalde in artikel 7, aanhef en onder 4°, van de wet op het Nederlandschap, verloren. In 1949 kwam de moeder met haar zoon naar Nederland. Sedertdien heeft de jongen zonder onderbreking hier te lande gewoond. Hij heeft Nederlands onderwijs genoten en is thans als automonteur werkzaam. Bij inwilliging van een door de thans vermoedelijk in Nederland wonende vader in te dienen verzoek om herstel in het Nederlandschap op grond van de wet van 30 juli 1953, *Stb.* 363, zou de zoon in de naturalisatie zijn begrepen. Nu de vader blijkbaar niet voornemens is om verlening van het

Nederlandschap te verzoeken, vraagt de inmiddels met een Nederlander hertrouwde moeder haar zoon zelfstandig te naturaliseren. Naar het oordeel van de ondergetekende bestaat er voldoende aanleiding aan het verzoek van de moeder te voldoen, waarbij wordt afgeweken van het in de wet omtrent de leeftijd en de betaling bepaalde.

De uit Indonesië afkomstige verzoeker Jan Reij, genoemd onder 24, werd in 1906 te Magelang geboren. Verzoeker heeft van 1923 tot 1950 in het Koninklijk Nederlands-Indische Leger gediend; hij verliet de dienst in de rang van onderluitenant. Van 1950 tot 1956 diende hij in het Indonesische leger, laatstelijk als kapitein, waarna hij in burgerfuncties werkzaam was. Sedert augustus 1964 is verzoeker hier te lande woonachtig. Als magazijnbediende voorziet hij in het gezinsonderhoud. Na naturalisatie kan hij aanspraak maken op uitbetaling van pensioen.

De verzoekster Wilhelmina Saija, genoemd onder 26, werd in 1925 te Koetaradja in Indonesië geboren. Sedert 1951 is zij in ons land gevestigd. Adressante werkt als dokersassistente.

De Indonesische verzoeker Dhiam Tjwan Sie, voorgedragen onder 27, werd in 1929 te Soerakarta geboren en verblijft van 1951 af in Nederland. Hij studeerde aan de Technische Hogeschool te Delft en behaalde in 1964 het diploma werktuigbouwkundig ingenieur. Als ingenieur kan hij op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien.

Hieronim Symezesz Szafranski, de verzoeker van Poolse afstamming, genoemd onder 29, werd in 1927 te Stobnicku in Polen geboren. Sedert 1929 woont hij in Nederland. Adressant diende van januari 1945 tot 1947 in het Vrije Poolse Leger. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en verdient als bankwerker de kost voor zich en de zijnen.

De Hongaarse verzoeker Sandor Toth Pal, genoemd onder 30, werd in 1932 te Szekszard in Hongarije geboren. Eind 1956 kwam hij als vluchteling herwaarts. Hij studeerde aan de Technische Hogeschool te Delft en legde in 1963 met goed gevolg het examen geodetisch ingenieur af. Als ambtenaar bij het Centraal Bureau voor de Statistiek voorziet hij in zijn levensonderhoud.

Otto Vehling, de Indonesische verzoeker, genoemd onder 31, werd in 1923 te Tasikmalaja geboren. Adressant, die in het Koninklijk Nederlands-Indische Leger heeft gediend, woont van medio 1962 af in ons land. Als automonteur voorziet hij in het gezinsonderhoud.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoeker, genoemd onder 30, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen, dat zij na naturalisatie niet van dubbele nationaliteit zullen zijn.

De Minister van Justitie,
SAMKALDEN.